

§ 80

Malmin lentoasemankortteleiden asemakaavan muuttaminen (nro 12623)

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju, Malmin lentokenttä) korttelin 38171 tonttia 23, osaa korttelin 38173 tonttia 6 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualuetta koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 38263–38268) 17.3.2020 päivätyn ja 26.1.2021 muutetun piirustuksen nro 12623 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

- Selvitetään mahdollisuutta saada alueelle informaatiotaulu Malmin vanhoista linnoituksista. (Sami Muttilainen)

Käsittely

Valtuutettu Björn Månsson ehdotti valtuutettu Atte Kalevan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siihen asti, kunnes Malmin lentokenttäaluetta koskevat juridiset prosessit ovat päättyneet.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Atte Kalevan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perusteluin:

Helsingin kaupunki on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin ja haluaa olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen hillinnässä. Jotta kaupunki on turvallinen ja ilmastonkestävä myös muuttuvissa olosuhteissa, Helsinki myös sopeutuu ilmastonmuutokseen. Helsingin kaupunki on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali vuonna 2035. Tällöin Helsingin alueella tapahtuva toiminta ei enää aiheuta ilmaston lämpenemistä. Hiilineutraalius tarkoittaa sitä, että Helsingin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin Helsingin alueen sitomat päästöt.

Malmin lentoasema-alueella tapahtuva esirakentaminen on Helsingin alueella tapahtuvaa toimintaa ja siitä aiheutuvat päästöt tulee huomioida hiilineutraaliuden ja yleisemminkin ilmastotavoitteiden toteutumisen tarkastelussa, vaikka rakentamisessa ja esirakentamisessa käytetyt raaka-aineet, kuten betoni, tuotettaisiinkin kaupungin rajojen ulkopuolella. Muunlainen tarkastelu olisi älyllisesti epärehellistä ja mahdollistaa

osaoptimoinnin, jossa kaupungin päättäjät voivat viherpestä toimintaansa siirtämällä kaupungin toiminnasta tosiasiallisesti aiheutuvat päästöt näennäisesti kaupungin rajojen ulkopuolelle.

Asia palautetaan valmisteltavaksi uudelleen siten, että kaavan uudelleenvalmistelun yhteydessä laaditaan kaavan ilmastovaikutusten kokonaisvaltainen arviointi, jossa huomioidaan kaikki kaava-alueen rakentamisesta ja esirakentamisesta aiheutuvat päästöt, vaikka nämä päästöt tapahtuisivat materiaalien valmistuksen osalta kaupungin rajojen ulkopuolella. Arviointityön tuloksena selvitetty rakentamisen sekä esirakentamisen päästöt ovat tärkeä kriteeri, jonka pohjalta kaupunginvaltuusto voi arvioida, onko hankkeeseen kaupungin ilmastotavoitteet huomioiden perusteltua ryhtyä.

Valtuutettu Atte Kaleva ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perusteluin:

Liito-orava on direktiivilaji, joka pitää ottaa kaavoituksessa huomioon luonnonsuojelulain 49 §:n lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskiellon lisäksi asemakaavan sisältövaatimusten kautta, luontoarvojen kuvaajana. MRL 54.2 § todetaan: "Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää." Ja koska kaavan selvityksissä ajantasaisia tietoja ei ole otettu huomioon, tulee käyttöön myös MRL 9 §.

KAER Oy:n Malmin lentokenttäalueella tekemien uusien liito-oravaselvitysten perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että kaava-alueella sijaitsee liito-oravien levähdys- ja pesäpaikkoja. Kaavan eteneminen vaatii näin ollen sitä, että kaupunki saa ELY-keskukselta poikkeusluvan. Koska poikkeuslupaa ei ole, on perusteltu syy epäillä, että kaavaratkaisu on lainvastainen.

Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että merkittävästi tarkentuneet luontoselvitykset direktiivilaji liito-oravan kohdalta huomioidaan.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, valtuutettu Björn Månssonin palautusehdotus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Asemakaava palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siihen asti, kunnes Malmin lentokenttäaluetta koskevat juridiset prosessit ovat päättyneet.

31.03.2021

Jaa-äännet: 53

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Matti Niiranen, Laura Nordström, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 31

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 1

Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Björn Månssonin palautusehdotusta.

5 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, valtuutettu Nuutti Hyttisen palautusehdotus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Helsingin kaupunki on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin ja haluaa olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen hillinnässä. Jotta kaupunki on turvallinen ja ilmastokestävä myös muuttuvissa olosuhteissa, Helsinki myös sopeutuu ilmastomuutokseen. Helsingin kaupunki on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali vuonna 2035. Tällöin Helsingin alueella tapahtuva toiminta ei enää aiheuta ilmaston lämpenemistä. Hiilineutraalius tarkoittaa sitä, että Helsingin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin Helsingin alueen sitomat päästöt. Malmin lentoasema-alueella tapahtuva esirakentaminen on Helsingin alueella tapahtuvaa toimintaa ja siitä

aiheutuvat päästöt tulee huomioida hiilineutraaliuden ja yleisemminkin ilmastotavoitteiden toteutumisen tarkastelussa, vaikka rakentamisessa ja esirakentamisessa käytetyt raaka-aineet, kuten betoni, tuotettaisiinkin kaupungin rajojen ulkopuolella. Muunlainen tarkastelu olisi älyllisesti epärehellistä ja mahdollistaa osaoptimoinnin, jossa kaupungin päättäjät voivat viherpestä toimintaansa siirtämällä kaupungin toiminnasta tosiasiallisesti aiheutuvat päästöt näennäisesti kaupungin rajojen ulkopuolelle. Asia palautetaan valmisteltavaksi uudelleen siten, että kaavan uudelleentoteutuksen yhteydessä laaditaan kaavan ilmastovaikutusten kokonaisvaltainen arviointi, jossa huomioidaan kaikki kaava-alueen rakentamisesta ja esirakentamisesta aiheutuvat päästöt, vaikka nämä päästöt tapahtuisivat materiaalien valmistuksen osalta kaupungin rajojen ulkopuolella. Arviointityön tuloksena selvitetty rakentamisen sekä esirakentamisen päästöt ovat tärkeä kriteeri, jonka pohjalta kaupunginvaltuusto voi arvioida, onko hankkeeseen kaupungin ilmastotavoitteet huomioiden perusteltua ryhtyä.

Jaa-äännet: 54

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Matti Niiranen, Laura Nordström, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 31

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen palautusehdotusta.

6 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.03.2021

Asian käsittelyn jatko JAA, valtuutettu Atte Kalevan palautusehdotus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Liito-orava on direktiivilaji, joka pitää ottaa kaavoituksessa huomioon luonnonsuojelulain 49 §:n lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskiellon lisäksi asemakaavan sisältövaatimusten kautta, luontoarvojen kuvaajana. MRL 54.2 § todetaan: "Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää." Ja koska kaavan selvityksissä ajantasaisia tietoja ei ole otettu huomioon, tulee käyttöön myös MRL 9 §.

KAER Oy:n Malmin lentokenttäalueella tekemien uusien liito-oravaselvitysten perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että kaava-alueella sijaitsee liito-oravien levähdys- ja pesäpaikkoja. Kaavan eteneminen vaatii näin ollen sitä, että kaupunki saa ELY-keskukselta poikkeusluvan. Koska poikkeuslupaa ei ole, on perusteltu syy epäillä, että kaavaratkaisu on lainvastainen. Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että merkittävästi tarkentuneet luontoselvitykset direktiivilaji liito-oravan kohdalta huomioidaan.

Jaa-äännet: 54

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Matti Niiranen, Laura Nordström, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 31

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

31.03.2021

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana, että kaupunginvaltuusto hylkää kaupunginhallituksen ehdotuksen seuraavin perusteluin:

Malmin lentokentällä on korvaamattomia luontoarvoja, museaalisia ja kulttuuriarvoja sekä mahdollisuudet kaupungille merkittävään kaupalliseen toimintaan., joten lentoaseman korttelin kaavoittaminen asunnoiksi on hylättävä ja kenttä varataan ilmailun käyttöön. Luontoarvoista merkittävimpiä on Longinojan puron kalakannan tuhoutuminen, jos kentän jopa 17 metristä sulfidisavipatjaa aletaan möyriä ja paaluttaa. Longinoja on saatu vapaaehtoisvoimin entisöityä niin, että jopa puurotaimen kutee joessa.

Savipatjan käsittelyn seurauksena sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, joka tappaa kalat.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta.

Valtuutettu Daniel Sazonov ehdotti valtuutettu Risto Rautavan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

- Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tarjota uusia tiloja etsivälle Ilmailumuseolle tilat alueelta esimerkiksi siellä sijaitsevasta suojellusta lentoasemarakennuksesta ja lentokonehallista.

Valtuutettu Sami Muttilainen ehdotti valtuutettu Laura Kolben kannattaman hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

- Selvitetään mahdollisuutta saada alueelle informaatiotaulu Malmin vanhoista linnoituksista.

Äänestysjärjestys

Ensin äänestettiin valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran hylkäysehdotuksesta. Sen jälkeen äänestettiin toivomusponnista erikseen.

7 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Malmin lentokentällä on korvaamattomia luontoarvoja, museaalisia ja kulttuurisarvoja sekä mahdollisuudet kaupungille merkittävään kaupalliseen toimintaan., joten lentoaseman korttelin kaavoittaminen asunnoiksi on hylättävä ja kenttä varataan ilmailun käyttöön. Luontoarvoista merkittävimpiä on Longinojan puron kalakannan tuhoutuminen, jos kentän jopa 17 metristä sulfidisavipatjaa aletaan möy-

riä ja paaluttaa. Longinoja on saatu vapaaehtoisvoimin entisöityä niin, että jopa purotaimen kutee joessa. Savipatjan käsittelyn seurauksena sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, joka tappaa kalat.

Jaa-äännet: 53

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Matti Niiranen, Laura Nordström, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 31

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 1

Satu Silvo

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

8 äänestys

Valtuutettu Daniel Sazonovin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tarjota uusia tiloja etsivälle Ilmailumuseolle tilat alueelta esimerkiksi siellä sijaitsevasta suojellusta lentosemarakennuksesta ja lentokonehallista.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 32

Ted Apter, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Joonas

Haavisto, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Sami Muttilainen, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Petrus Pennanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Laura Finne-Elonen, Nuutti Hyttinen, Mika Raatikainen, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 48

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Björn Månsson, Dani Niskanen, Laura Nordström, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Daniel Sazonovin ehdottamaa toivomuspontta.

9 äänestys

Valtuutettu Sami Muttilaisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuutta saada alueelle informaatiotaulu Malmin vanhoista linnoituksista.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 60

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Laura

Nordström, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Tors-ti, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 1
Otto Meri

Tyhjä: 24
Pentti Arajärvi, Katju Aro, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Joonas Haavisto, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalo-vaara, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Lilja Tamminen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sami Muttilaisen ehdottaman toivomusponnen.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Mirita Saxberg jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Sähköinen ilmailu on arkipäivää ja kaupunkilaiset liikkuvat luontevasti lentäen. Helsinki tarvitsee helposti saavutettavan lähikentän. Malmin lentokenttä valittiin Euroopan seitsemän uhanalaisimman kulttuurikoh-teen listalle vuonna 2016. Kenttä on yksi maailman parhaiten säilyneis-tä toiminnassa olevista lentoasemista toista maailmansotaa edeltävältä ajalta. Maaperä Malmin kaava-alueella on hankala ja asuintalojen ra-kennuttaminen poikkeuksellisen hintavaa. Malmin kentän säilyttäminen on paitsi luonto- ja kulttuuriarvojen takia tärkeää, myös taloudellisesti järkevää.

Valtuutettu Mika Ebeling jätti eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluiksi esitti valtuutettu Mirita Saxbergin eriävän mielipiteen perusteluiden li-säksi seuraavaa:

Malmin lentokenttäalueella esiintyy lukuisia uhanalaisia ja muualla Hel-singissä harvinaisia eliölajeja. Pyrkimykset rakentaa alueelle haittaavat merkittävästi näiden lajien alueella säilymisen edellytyksiä. Erityisesti lepakoiden osalta selvitykset ovat olleet puutteellisia ja viimeisimmät lii-

to- oravaselvitykset ovat havainneet merkkejä liito-oravista aikaisempaa laajemmilla alueilla. Liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen sekä heikentäminen on kiellettyä. Oikeuskäytännön mukaisesti myös lajin kulkuyhteyksiä pitää selvittää ja suojella. Alueen kaavoitus on valmisteltu puutteellisesti ja tarkoitushakuisesti siten, että sekä kaava-alueen että sen luontoarvojen turvaaminen ja säilyttäminen on unohdettu. Poikkeuslupaa ELY-keskukselta liito- oravan levähdys- ja pesimäalueen heikentämiseen ei ole haettu, joten on perusteltu syy epäillä, että kaava on lainvastainen. Esitetyllä rakentamisella voi olla merkittäviä kielteisiä vaikutuksia myös kaava-aluetta ympäröiville alueille esimerkiksi valumavesien muodossa eikä näitä vaikutuksia ole valmistelussa asianmukaisesti huomioitu.

Helsingin kaupunki on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin ja haluaa olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen hillinnässä. Jotta kaupunki on turvallinen ja ilmastonkestävä myös muuttuvissa olosuhteissa, Helsinki myös sopeutuu ilmastonmuutokseen. Helsingin kaupunki on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali vuonna 2035. Tällöin Helsingin alueella tapahtuva toiminta ei enää aiheuta ilmaston lämpenemistä. Hiilineutraalius tarkoittaa sitä, että Helsingin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin Helsingin alueen sitomat päästöt.

Malmin lentoasema-alueella tapahtuva esirakentaminen on Helsingin alueella tapahtuvaa toimintaa ja siitä aiheutuvat päästöt tulee huomioida hiilineutraaliuden ja yleisemminkin ilmastotavoitteiden toteutumisen tarkastelussa, vaikka rakentamisessa ja esirakentamisessa käytetyt raaka-aineet, kuten betoni, tuotettaisiinkin kaupungin rajojen ulkopuolella. Muunlainen tarkastelu olisi älyllisesti epärehellistä ja mahdollistaa osaoptimoinnin, jossa kaupungin päättäjät voivat viherpestä toimintaansa siirtämällä kaupungin toiminnasta tosiasiallisesti aiheutuvat päästöt näennäisesti kaupungin rajojen ulkopuolelle. Kun kokonaisvaltaista ilmastovaikutusten arviointia Malmin lentoasema-alueen rakentamisesta ei ole laadittu, voidaan arvioida, että kaava on myös kaupungin omien ilmastotavoitteiden ja kaupunkistrategian vastainen.

Valtuutetut Sirpa Asko-Seljavaara, Laura Finne-Elonen, Jussi Hallaaho, Joel Harkimo, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Juhani Strandén, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä ja Paavo Väyrynen jättivät eriävän mielipiteen samoin edellä mainituin perusteluin kuin valtuutetut Mirita Saxberg ja Nuutti Hyttinen.

Esittelijä

31.03.2021

Asia/18

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 1/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 2/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 19.1.2021
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12623 selostus, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7033) / 19.1.2021
- 5 Vuorovaikutusraportti 4.12.2018, täydennetty 17.3.2020 ja 19.1.2021
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Havainnekuva, 19.1.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Gasgrid Finland Oy
Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee aluetta Malmin lentokentän alueen eteläosassa, suojeltujen lentokenttärakennusten ympärillä ja Tattariharjuntien varrella. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2 200 asukkaalle. Kaavaratkaisu toteuttaa Malmin lentokenttäalueen kaavarungossa asetettuja tavoitteita.

Tavoitteena on rakentaa vetovoimainen, kestävä, urbaani ja toiminnoiltaan monimuotoinen, raitiovaunuyhteyksiin tukeutuva alue. Alueen historia ja ajallinen kerrostuneisuus tehdään näkyväksi uudessa kaupunkiympäristössä ja uusi rakentaminen sovitetaan paikan kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Rakentamisen uusi kerrostuma suunnitellaan kaupunkikuvaltaan korkeatasoisena. Rakentamisessa toteutetaan kestävän rakentamisen periaatteita ja tavoitteena on tukea hiilineutraalin kaupunginosan rakentamista.

Alueelle on suunniteltu seitsemän asuinkorttelia, pelastusasema, koulu ja päiväkotit, koko lentokenttäalueelle rakennettavan puistoverkoston keskeisin viheralue, Lentoasemanpuisto sekä kaksi pienempää puistikkoa. Katutasoon osoitetaan liiketiloja Ilmasillantien ja Tattariharjuntien varteen sekä Spilvenkujan katuaukiolle. Aluetta palvelevat pysäköintitalot rakennetaan osaksi asuinkortteleita.

Uutta asuntokerrosalaa on 100 075 k-m², palveluiden kerrosalaa 11 500 k-m², toimitilarakennusten kerrosalaa 13 288 k-m² ja yhdyskuntateknisen huollon tiloja 4 000 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,57$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 200 uutta asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7033), jonka perusteella alueelle toteutetaan kokonaan uusi katuverkko palvelemaan uutta käyttötarkoitusta.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen rakentaminen luo edellytykset monipuoliselle asuntotuotannolle sekä palveluille, jotka ovat hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla. Myös eriytymis- eli segregaatiokehitystä ehkäistään toteuttamalla laadukasta asumisen ympäristöä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategista tavoitetta pikaraitiotien tukeutuvasta kaupunkirakenteesta. Helsingin yleiskaavassa 2016 kaava-alue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi sekä virkistys- ja viheralueeksi. Lisäksi alueella on merkintä lähikeskusta C3. Alueen läpi on osoitettu pikaraitiotie. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 11.12.2018 kokouksessaan 4.12.2018 päivätyn Malmin lentokentän alueen kaavarungon tarkennuksen Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta (suunnitteluperiaatteet) asemakaavan muutoksen pohjaksi siten, että kaavarungon tarkennuksessa huomioidaan kentän alueen erittäin tärkeiden luontoarvojen säilyttäminen.

Kaava-alue sijaitsee pääosin valtakunnallisesti merkittävällä rakennetulla kulttuuriympäristöalueella (RKY2009/ Malmin lentoasema). Malmin lentoasema on myös valittu kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön hyväksymään valikoimaan suomalaisen modernismin merkkiteoksia 1920-luvun lopulta 1970-luvulle. Arvokkaimmat rakennukset, lentoaseman terminaalirakennus ja hangaari on suojeltu Malmin lentoaseman rakennukset -nimisessä asemakaavassa nro 12450, joka on tullut lainvoimaiseksi vuonna 2019.

Kaava-alueella sijaitsee myös ensimmäisen maailmansodan linnoituslaitteita, jotka on osoitettu kaavassa ja jotka ovat muinaismuistolailalla (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Lentoasemankortteleiden kaava-alue kuuluu miltei kokonaisuudessaan Malmin lentokenttäalueeseen, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Alueelle sijoittuu eteläinen osa lentokenttää, kiitoteitä sekä lentokentän toimintaan liittyviä rakennuksia ja rakenteita, kolme parakkia saksalaisten 1940-luvulla rakennuttamasta parakkikylästä, paloasema, matalia toimitila- ja asuinrakennuksia apurakennuksineen, palomiesten harjoitushyppytorni, tenniskenttä ja pieni jääkaukalo. Alueen eteläosassa on ensimmäisen maailmansodan aikaisia maalinnoitteita, vanhan Porvoontien tieraunio sekä Turusta Viipuriin johtaneen historiallisen Suuren Rantatien linjaus. Alueen läpi kulkee myös lentokenttää kiertävä suosittu ulkoilureitti sekä maakaasun runkoputken linjaus. Kasvillisuus terminaalin ja hangaarin eteläpuolella on melko runsasta ja puusto täysikasvuista. Alueen korkeuserot ovat maltillisia.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1964–2009. Asemakaavojen mukaan alue on lentokenttäaluetta, puistoaluetta, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta ja katualuetta.

Helsingin kaupunki omistaa alueen.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Esi- ja pohjarakentaminen	15 milj. euroa
Kadut ja liikennealueet	6 milj. euroa
Puistot, liikunta- ja viheralueet	20 milj. euroa
Julkiset rakennukset	40–45 milj. euroa
Yhteensä	n. 80–86 milj. euroa

Kaupungille kohdistuu asemakaavamuutoksen myötä tonttituloja. Rakennusoikeuden arvoksi on alustavasti arvioitu noin 50–55 miljoonaa euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 7.4.–6.5.2020, josta ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 24 muistutusta, joista 14 sisälsi vaatimuksen nähtävilläoloajan siirtämisestä koronapandemian aiheuttaman poikkeusajan jälkeiseen aikaan. Nämä huomautukset kohdistuivat poikkeusaikaan ajoittuneeseen nähtävilläoloon, vuorovaikutukseen, mielipiteiden huomioon ottamiseen ja suunnitelman esittelymateriaaliin. Näihin huomautuksiin on vuorovaikutusraportissa s. 60-62 annettu vastaus, josta ilmenee kaavoitusprosessin pitkä ajanjakso ja ne moninaiset tavat, joilla vuorovaikutusta on toteutettu. Huomautukset kohdistuivat lisäksi ympäristövaikutusten arviointiin, kaavaproessin kulkuun, rakentamisen mitoittamiseen ja sen kaupunkikuvallisiin ja maisemallisiin vaikutuksiin, RKY-alueen huomioon ottamiseen, siviili-ilmailuun kohdistuviin vaikutuksiin, suojeluesitysten huomioon ottamiseen, suunnittelukilpailuihin, maaperään ja luontoarvoihin.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja seuraavilta tahoilta:

Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Museovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kaupunginmuseo, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes sekä Gasgrid Finland Oy. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuoltoon, sähkönjakeluun, joukkoliikenteeseen, RKY-alueen arvoihin, kaava-alueiden kokoon Malmin entisellä lentokentällä, MRL:n 45 §:n sisäl-

tövaatimuksiin, liikennejärjestelmään ja maantieverkoston kohdistuvaan vaikutustenarviointiin, meluntorjuntaan, ilmanlaadun selvittämiseen, liito-oravayhteyksiin, hulevesien hallintaa ja pohjavesialuetta koskeviin määräyksiin sekä siirrettävään kaasuputkeen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Käsittely lautakunnassa ja jatkotoimenpiteet

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaehdotuksen lautakuntakäsittelyn yhteydessä toimitettiin äänestys ehdotuksen palauttamisesta valmisteluun. Palautusesityksen perusteet olivat seuraavat: Lentoasemankortteleiden (Malmin lentokentän alue) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12623) palautetaan valmisteluun siten, että uudessa valmistelussa huomioidaan liito-oravan kohdalta tarkentuneiden luontoselvitysten tulokset tarvittavine lupamenettelyineen. Äänestyksessä annettiin Jaa-ääniä 10 (esittelijän esitys) ja Ei-ääniä 3 (palautusesitys). Palautusesityksen tekijä jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Kaupunkiympäristön toimialalta 16.2.2021 saadun selvityksen perusteella kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

Alueella kaavan valmistelun aikana laadituissa luontoselvityksissä ei ole havaittu luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 §:n 1 momentin perusteella suojeltuja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaava-alueen läheisyydestä on kuitenkin aiemman kaavoituksen yhteydessä tehty liito-oravahavaintoja. Kielto hävittää ja heikentää liito-oravan li-

sääntymis- ja levähdyspaikkoja on voimassa suoraan lain nojalla ja se tulee sovellettavaksi myönnettäessä alueelle rakennus- tai muita lupia.

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin (92/43 EY) ja luonnonsuojelulain (LSL 39§ ja 49§) nojalla rauhoitettu ja suojeltu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen, eli käytännössä pesäpuiden ja niitä ympäröivien puiden sekä tarpeellisten kulkuyhteyksien, hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain nojalla. Liito-oravan suojelu perustuu laintasoiseen sääntelyyn, eikä asemakaavalla voida poiketa lajin suojelusta.

Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin lentoaseman alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys laajemmille viheralueille. Lentoasemankortteleiden asemakaava-alueen ympäristössä säilytettävät ja kehitettävät yhteydet sijoittuvat liito-oravan verkostosuunnitelman (Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisu 2020:2) mukaisesti pohjois-eteläsuunnassa Nallenrinteen kaava-alueen itäpuolitse Tattariharjuntien yli ja edelleen Malmin hautausmaan suuntaan sekä Sepänmäen pohjoispuolella kohti Longinojan laaksoa. Malmin lentokentän alueen pohjoispuolelta kehitettävät yhteydet johtavat Lahdenväylän yli Kivikon viheralueelle. Lentoasemankortteleiden asemakaava-alue ei ole verkostosuunnitelmassa esitetyn laaja-alaisen tarkastelun kannalta merkittävä liito-oravan liikkumisreitti, sillä alue rajautuu avoimeen lentokenttäalueeseen sekä Tattariharjun ja Hyttitien teollisuusalueisiin, joiden läpi liito-oravat eivät pääse liikkumaan.

Kaupunki tarkastelee liito-oravan levinneisyyttä vuosittain ja ottaa myös huomioon muiden tahojen tekemät havainnot. Liito-oravien esiintymistä selvitetään vuosittain Malmin entisen lentokentän ympäristössä. Aikaisempia havaintoja on kuvattu raporteissa vuosilta 2016, 2018, 2019 ja 2020. Inventoinnit laaditaan maaliskuussa pesintäaikaan. Luonnonsuojelulain tarkoittamalla lisääntymispaikalla liito-orava saa poikasiansa. Levähdyspaikassa liito-orava viettää päivänsä. Lisääntymis- ja levähdyspaikka käsittää pesäpuut ja niiden lähellä kasvavat suoja- ja ravintoa tarjoavat puut.

Lentoasemankortteleiden alueella selvitetään jatkosuunnittelun yhteydessä liito-oravan levinneisyyden ajantasainen tilanne. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa. Mikäli uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyisi kaava-alueelta, voidaan liito-oravan suojelusta

hakea poikkeamista. Suojelusta on mahdollista poiketa vain alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) luvalla (LSL 49 §), mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole ja poikkeus ei haittaa lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä, ja on olemassa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy.

Parhaillaan on käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu, jonka yhteydessä tarkastellaan ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Lisäksi Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa esitetään ekologisen kompensatiion mallin kehittämistä Helsingissä. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muuttamisen kaupunginhallituksen esittämällä tavalla, kaupunginhallitus

edellyttää täytäntöönpanon yhteydessä, että kompensatiomallia pilotoidaan Malmin lentokenttäalueella.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 1/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 2/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 19.1.2021
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12623 selostus, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7033) / 19.1.2021
- 5 Vuorovaikutusraportti 4.12.2018, täydennetty 17.3.2020 ja 19.1.2021
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Havainnekuva, 19.1.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Otteen liitteet

31.03.2021

Asia/18

Gasgrid Finland Oy	Esitysteksti
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.03.2021 § 201

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju, Malmin lentokenttä) korttelin 38171 tonttia 23, osaa korttelin 38173 tonttia 6 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualuetta koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 38263–38268)

17.3.2020 päivätyn ja 26.1.2021 muutetun piirustuksen nro 12623 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Parhailtaan on käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu, jonka yhteydessä tarkastellaan ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Lisäksi Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa esitetään ekologisen kompensaaion mallin kehittämistä Helsingissä. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muuttamisen kaupunginhallituksen esittämällä tavalla, kaupunginhallitus edellyttää täytäntöönpanon yhteydessä, että kompensatiomallia pilotoidaan Malmin lentokenttäalueella.

Käsittely

22.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asemakaavan valmisteltavaksi uudelleen. Malmin lentokenttäalueella esiintyy lukuisia uhanalaisia ja muualla Helsingissä harvinaisia eliölajeja. Pyrkimykset rakentaa alueelle haittaavat merkittävästi näiden lajien alueella säilymisen edellytyksiä. Erityisesti lepakoiden osalta selvitykset ovat olleet puutteellisia ja viimeisimmät liito-oravaselvitykset ovat havainneet merkkejä liito-oravista aikaisempaa laajemmilla alueilla. Liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen sekä heikentäminen on kiellettyä. Oikeuskäytännön mukaisesti myös lajin kulkuyhteyksiä pitää selvittää ja suojella. MRL 54.2 § mukaan "Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää." Koska kaavan selvityksissä ajantasaisia tietoja ei ole otettu huomioon, tulee huomioida myös MRL 9 §.

KAER Oy:n Malmin lentokenttäalueella tekemien uusien liito-oravaselvitysten perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että Lentotasemankortteleiden alueella sijaitsee liito-oravien levähdys- ja pesäpaikkoja. Kaavan eteneminen vaatii näin ollen sitä, että kaupunki saa ELY-keskukselta poikkeuslupan. Koska poikkeuslupaa ei ole, on perusteltu syy epäillä, että kaava on lainvastainen.

Alueen kaavoitus on valmisteltava uudestaan siten, että kaava-alueen monimuotoisen biotoopin luontoarvot selvitetään ja säilytetään vähintään nykyisellä tasollaan. Liito-oravan elinympäristön heikentyminen alueella on estettävä. Rakentamisen vaikutukset lähialueille, joiden luontoarvojen säilymiseen kaava-alueen rakentaminen vaikuttaisi, on tutkittava huolellisesti ja pidättäytyttävä sellaisesta toiminnasta, joka

vahingoittaisi esimerkiksi lähialueiden vesistöjä, kuten Longinojaa, valumavesien muodossa.

Helsingin kaupunki on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin ja haluaa olla edelläkävijä ilmastomuutoksen hillinnässä. Jotta kaupunki on turvallinen ja ilmastokestävä myös muuttuvissa olosuhteissa, Helsinki myös sopeutuu ilmastomuutokseen. Helsingin kaupunki on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali vuonna 2035. Tällöin Helsingin alueella tapahtuva toiminta ei enää aiheuta ilmaston lämpenemistä. Hiilineutraalius tarkoittaa sitä, että Helsingin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin Helsingin alueen sitomat päästöt.

Malmin lentoasema-alueella tapahtuva esirakentaminen on Helsingin alueella tapahtuvaa toimintaa ja siitä aiheutuvat päästöt tulee huomioida hiilineutraaliuden ja yleisemminkin ilmastotavoitteiden toteutumisen tarkastelussa, vaikka rakentamisessa ja esirakentamisessa käytetyt raaka-aineet, kuten betoni, tuotettaisiinkin kaupungin rajojen ulkopuolella. Muunlainen tarkastelu olisi älyllisesti epärehellistä ja mahdollistaa osaoptimoinnin, jossa kaupungin päättäjät voivat viherpestä toimintaansa siirtämällä kaupungin toiminnasta tosiasiallisesti aiheutuvat päästöt näennäisesti kaupungin rajojen ulkopuolelle. Kaavan uudelleenvalmistelun osana tulee laatia kaavan ilmastovaikutusten kokonaisvaltainen arviointi, jossa huomioidaan kaikki kaava-alueen rakentamisesta ja esirakentamisesta aiheutuvat päästöt, vaikka nämä päästöt tapahtuisivat materiaalien valmistuksen osalta kaupungin rajojen ulkopuolella.

Kannattaja: Marcus Rantala

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Mika Raatikaisen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Jasmin Hamid, Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Mai Kivelä, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Mika Raatikainen, Marcus Rantala

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13 - 2.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisätään esittelijän perusteluiden 33 kappaleeksi seuraavaa:

Parhaillaan on käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu, jonka yhteydessä tarkastellaan ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Lisäksi Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa esitetään ekologisen kompensaaion mallin kehittämistä Helsingissä. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muuttamisen kaupunginhallituksen esittämällä tavalla, kaupunginhallitus edellyttää täytäntöönpanon yhteydessä, että kompensatiomallia pilotoidaan Malmin lentokenttäalueella.

Kannattaja: Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Malmin lentokenttäalueella esiintyy lukuisia uhanalaisia ja muualla Helsingissä harvinaisia eliölajeja. Pyrkimykset rakentaa alueelle haittaavat merkittävästi näiden lajien alueella säilymisen edellytyksiä. Erityisesti lepakoiden osalta selvitykset ovat olleet puutteellisia ja viimeisimmät liito-oravaselvitykset ovat havainneet merkkejä liito-oravista aikaisempaa laajemmilla alueilla. Liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen sekä heikentäminen on kiellettyä. Oikeuskäytännön mukaisesti myös lajin kulkuyhteyksiä pitää selvittää ja suojella. Alueen kaavoitus on valmisteltu puutteellisesti ja tarkoitushakuisesti siten, että sekä kaava-alueen että sen luontoarvojen turvaaminen ja säilyttäminen on unohdettu. Poikkeuslupaa ELY-keskukselta liito-oravan levähdys- ja pesimäalueen heikentämiseen ei ole haettu, joten on perusteltu syy epäillä, että kaava on lainvastainen. Esitetyllä rakentamisella voi olla merkittäviä kielteisiä vaikutuksia myös kaava-alueita ympäröiville alueille esimerkiksi valumavesien muodossa eikä näitä vaikutuksia ole valmistelussa asianmukaisesti huomioitu.

Helsingin kaupunki on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin ja haluaa olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen hillinnässä. Jotta kaupunki on turvallinen ja ilmastonkestävä myös muuttuvissa olosuhteissa, Helsinki myös sopeutuu ilmastonmuutokseen. Helsingin kaupunki on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali vuonna 2035. Tällöin Helsingin alu-

eella tapahtuva toiminta ei enää aiheuta ilmaston lämpenemistä. Hiilineutraalius tarkoittaa sitä, että Helsingin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin Helsingin alueen sitomat päästöt.

Malmin lentoasema-alueella tapahtuva esirakentaminen on Helsingin alueella tapahtuvaa toimintaa ja siitä aiheutuvat päästöt tulee huomioida hiilineutraaliuden ja yleisemminkin ilmastotavoitteiden toteutumisen tarkastelussa, vaikka rakentamisessa ja esirakentamisessa käytetyt raaka-aineet, kuten betoni, tuotettaisiinkin kaupungin rajojen ulkopuolella. Muunlainen tarkastelu olisi älyllisesti epärehellistä ja mahdollistaa osaoptimoinnin, jossa kaupungin päättäjät voivat viherpestä toimintaansa siirtämällä kaupungin toiminnasta tosiasiallisesti aiheutuvat päästöt näennäisesti kaupungin rajojen ulkopuolelle. Kun kokonaisvaltaista ilmastovaikutusten arviointia Malmin lentoasema-alueen rakentamisesta ei ole laadittu, voidaan arvioida, että kaava on myös kaupungin omien ilmastotavoitteiden ja kaupunkistrategian vastainen.

15.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.01.2021 § 27

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Hankenumero 4844_10, 4844_13

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 17.3.2020 päivätyn ja 26.1.2021 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12623 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju, Malmin lentokenttä) korttelin 38171 tonttia 23, osaa korttelin 38173 tonttia 6 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualuetta (muodostuvat uudet korttelit 38263–38268).

Lisäksi lautakunta päätti

31.03.2021

Asia/18

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

26.01.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Salla Hoppu, tiimipäällikkö Kaisa Jama ja ympäristötarkastaja Tuomas Lahti. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Atte Kaleva: Lentoasemankortteleiden (Malmin lentokentän alue) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12623) palautetaan valmisteluun siten, että uudessa valmistelussa huomioidaan liito-oravan kohdalla tarkentuneiden luontoselvitysten tulokset tarvittavine lupamenettelyineen.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Lentoasemankortteleiden (Malmin lentokentän alue) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12623) palautetaan valmisteluun siten, että uudessa valmistelussa huomioidaan liito-oravan kohdalla tarkentuneiden luontoselvitysten tulokset tarvittavine lupamenettelyineen.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Noora Laak, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särrelä, Satu Susanna Vartiainen

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10-3.

Atte Kaleva jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Atte Kaleva: Liito-orava on direktiivilaji, joka pitää ottaa kaavoituksessa huomioon luonnonsuojelulain 49 §:n lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskiellon lisäksi asemakaavan sisältövaatimusten kautta, luontoarvojen kuvaajana. MRL 54.2 § todetaan: "Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää." Ja koska kaavan selvityksissä ajantasaisia tietoja ei ole otettu huomioon, tulee käyttöön myös MRL 9 §.

KAER Oy:n Malmin lentokenttäalueella tekemien uusien liito-oravaselvitysten perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että Lentotasemankortteleiden alueella sijaitsee liito-oravien levähdys- ja pesäpaikkoja. Kaavan eteneminen vaatii näin ollen sitä, että kaupunki saa ELY-keskukselta poikkeuslupan. Koska poikkeuslupaa ei ole, on perusteltu syy epäillä, että kaava on lainvastainen.

Kannattajat: Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen

19.01.2021 Pöydälle

31.03.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

17.03.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240

salla.hoppu(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980

kaisa.jama(a)hel.fi

Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132

kari.tenkanen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, tiimipäällikkö (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 6.5.2020

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Malmin kaupunginosassa (KO 38) sijaitsevan Malmin lentokentän alueen asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa asemakaavoitukselle seuraavan lausunnon.

Kaavaratkaisu koskee aluetta Malmin lentokentän alueen eteläosassa, suojeltujen lentokenttärakennusten ympärillä ja Tattariharjuntien varrella. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa noin 2200 asukkaan uusi asuinalue lähipalveluineen ja puistoineen Malmin lentokentän etelälaidalle. Asuntorakentaminen on pääosin 4-8 kerroksista, mutta alueelle on suunniteltu sekä korkeampaa (korkeimmillaan 15-kerroksista) että pienimittakaavallisempaa rakentamista. Suunnittelualueen sisälle jää 2019 voimaan tullut lentokenttäalueen kortteleiden 38340 ja 38341 asemakaava, jolla sijaitsevat rakennukset eli lentoterminaali, hangaari ja autotallirakennus on suojeltu.

Kaavasuunnittelun lähtökohtana kaavaselostuksessa mainitaan RKY-alueen ominaispiirteiden säilyttäminen. Terminaalirakennuksen lisäksi kenttäkokonaisuuteen kuuluvat lentokonehalli ja kiitoradat. Kiitoteiden linjat säilytetään osana kaupunkirakennetta ja näkyvinä elementteinä Lentoasemanpuistossa. Myös avoin maisematila säilytetään puistossa matalan kasvillisuuden avulla. Nykyinen tielinja ja näkymä Malmin lentoaseman kadulta terminaalille säilytetään. Terminaali ja hangaari sijoittuvat Lentoasemanpuiston eteläreunaan ja ne rajaavat puistoaluetta kauas näkyvänä rakennusrintamana yhdessä rakennettavan koulun kanssa.

Suunnittelualue on pinta-alaltaan 25,5 ha, ja rakennusoikeutta on 130 683 k-m². Puolet alueesta on puistoa ja toinen puoli kaupunkimaista rakennetta. Asuinkortteleiden kaavallinen ratkaisu perustuu suurkortteleihin, joissa rakentamisen mittakaava vaihtelee. Lentoasemanpuiston läheisyydessä rakentaminen madaltuu ja sovitetaan suojeltujen lentokenttärakennusten mittakaavaan. Lentoasemanpuisto on keskeinen osa koko lentokenttäalueelle kaavaillusta puistoverkostosta ja sillä on merkittävä rooli koko alueen identiteetin muodostumisessa.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa lentoaseman alue on osoitettu tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi sekä RKY-alueeksi, jolla on sovitettava yhteen osoitettu maankäyttö ja kulttuuriympäristön arvojen säilyminen. Helsingin 2018 voimaan tulleessa yleiskaavassa aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelu-

jen sekä lähipalvelujen käyttöön, jolla pääasiallisena tehokkuutena on 1,0 – 2,0.

Kaupunginmuseon lausunto:

Kaupunginmuseo on todennut aiemmissa lausunnoissaan alueen arvot RKY 2009 kohdealueena ja sen erityiset arvot ilmailuhistoriallisena kohteena, joiden tulee olla alueen suunnittelun lähtökohtana. Lisäksi Malmin lentoasema on valittu kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön hyväksymään valikoimaan suomalaisen modernismin merkkiteoksia 1920-luvun lopulta 1970-luvulle.

Lentoasema valmistui toimintakuntoon joulukuussa 1936, avajaisia vietettiin 1938. Kentällä on merkittävä historia siviili-, sotilaskenttänä ja heti sodan jälkeen valvontakomission käyttöön ottamana kenttänä. Malmin merkitys kansainvälisenä lentoasemana väheni, kun yhä suurempien lentokoneiden edellyttämät kiitoradat valmistuivat Vantaalle Seutulaan olympiavuonna 1952. Näihin päiviin asti jatkunut toiminta on koostunut lentokoulutuksesta, yleisilmailusta ja viranomaislennoista.

Kaupunginmuseo on pitänyt tärkeänä, että asemakaavoituksella mahdollistetaan kenttäalueen ja kiitoteiden säilyminen muistumina kentästä ja sen käytöstä. Aiemmassa lausunnossaan kaupunginmuseo esitti myös, että asemakaava-alueella sijaitsevien 1940-luvulta peräisin olevien asuinparakkien säilymistä tulee tutkia. Puistoalueella on pyritty ottamaan huomioon alueen ominaispiirteitä ja historiaa suojelumääräyksin. Asemakaavaehdotuksessa Lentoasemanpuisto on merkitty VP-1: Puisto. Alueella sijaitsee kulttuurihistoriallisia arvoja. Lisäksi puistoalueella säilyvien kiitoteiden osat on merkitty s:llä: Säilytettävä alueen osa, jolla sijaitsee kiitorata. Alueen pintamateriaalin tulee erottua puistoalueella. Sen sijaan lentokentän toimintaan liittyneiden 1940-luvun asuinparakkeja ei ole kaavaratkaisussa huomioitu.

Arkeologinen kulttuuriperintö:

Malmin lentokentän eteläpuolella asemakaavan muutosalueella sijaitsee useita muinaismuistolain suojaamia ensimmäisen maailmansodan aikaisia Viaporin linnoituksen maarintaman linnoitteita ja vanha tielinjaus. Tukikohdat IX:1-3 sijaitsevat asuntorakentamiseen ja niiden pihalueiksi osoitetuilla kohdilla kuten myös Vanhan Porvoontien tieraukionna oleva osuus. Tien käytössä oleva osuus muutosalueella muuttuu Vanhan Viipurin maantie –nimiseksi kevyen liikenteen väyläksi.

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelun kustantamana alueen muinaismuistojen dokumentointi suoritettiin syyskuussa 2019 Museoviraston toimesta. Linnoitteiden maanpäälliset osat ja joitakin esiintuista maanalaisista linnoitteista dokumentoitiin. Tutkimuksessa saatu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

jen tulosten perusteella asemakaavoituspalvelun, Museoviraston ja Helsingin kaupungin-museon kesken päädyttiin asemakaavan muutossehdotuksen mukaiseen ratkaisuun. Maanpinnalla näkyvät rakenteet säilytetään ja rakennustöiden yhteydessä esiin tulevat mahdolliset maanalaiset linnoitteet tutkitaan ja ne voidaan poistaa dokumentoinnin jälkeen.

Malmin lentoaseman kadun aseman 3 länsipuoliset osat VP-alueella on merkitty sm-merkinnällä, jolla kielletään alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen muinaismuistolain nojalla. Kadun itäpuolella sijaitseva suojahuone asuinkorttelin 38341 pihalla on saanut sm-merkinnän. Kaavamääräyksen mukaan alueille on laadittava kunnostus- ja hoitosuunnitelma ja niistä koskevista toimenpiteistä on neuvoteltava museoviranomaisten kanssa.

Näitä kahta kohdetta ympäröi smd –alue, joka on rajattu Museoviraston muinaisjäännösrekisterin aseman 3 aluerajauksen mukaisesti. Alueella sijaitsee todennäköisesti peitetyjä linnoitteita, mutta myös tuhoutuneita. Näillä alueilla kaavamääräysten mukaan tulee tarvittaessa ottaa esiin ja dokumentoida rakennustöiden yhteydessä rakennuttajan kustannuksella mahdolliset esiin tulevat linnoitteet, jotka voidaan poistaa dokumentoinnin jälkeen.

Kastrupinkadun länsipuolella sijaitsee aseman 2 säilytettävä osa korttelissa 38264. Sitä ympäröi myös smd-alue. Aluerajaukset on tehty samoin periaattein kuin aseman 1 kohdalla. Niitä koskee myös samat määräykset kuin asemaa 3. Maahan kaivetut peittyneet tai peitetyt linnoitteet sijaitsevat asuntokortteleiden ja niiden pihojen ja kadun alueella.

Aseman 1 vähäiset jäännökset sijaitsevat Tattariharjuntie itäpuolella KTY-1 -alueella ja se on merkitty smd -alueena. Vanhan Porvoontien linjaus tutkittiin syyskuussa 2019 ja sen suojelu on poistettu ilman jatkotutkimusvaatimusta.

Asemakaavamuutosalueen muinaismuistoja koskevat rajat ja määräykset ovat käytyjen neuvottelujen mukaiset eikä kaupunginmuseolla ole niistä huomautettavaa.

Lopuksi:

Helsingin yleiskaavassa alue on osoitettu asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Yleiskaavaa ohjaavassa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa lentoaseman alue on osoitettu tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi sekä RKY-alueeksi, jolla on sovitettava yhteen osoitettu maankäyttö ja kulttuuriympäristön arvojen säilyminen. Näiden tavoitteiden yhteensovittami-

nen on vaikeaa. Arvokkaan rakennusperinnön suojelun lisäksi kenttäalueen säilyttäminen mahdollisimman laajana ja avoimena, arkeologisen kulttuuriperinnön huomioon ottaminen sekä uuden rakentamisen sovittaminen kulttuuriympäristön arvoihin on kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä. Käsillä olevassa asemakaavaehdotuksessa otetaan huomioon kulttuuriympäristön osien, rakenteiden ja arkeologisen perinnön säilymisen tavoitetta, mutta koska alueen käyttö tulee täydellisesti muuttumaan, sen keskeiset alkuperäiseen ja vuosikymmeniä jatkuneeseen toimintaan liittyvät kulttuurihistorialliset ominaispiirteet jäävät fragmentaariseksi, eikä kokonaisuus enää hahmotu lentoasemaympäristönä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 21.9.2018

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 04.02.2020 § 7

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12623 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12623
Kaupunginosa: 38 Malmi
Kartoituksen työnumero: 22/2019
Pohjakartta valmistunut: 14.6.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten

31.03.2021

valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 14.08.2019 § 57

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Arkkitehti Salla Hoppu esitteli.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Brommankatu–Brommagatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Bromma on lentoasema Tukholmassa, Ruotsissa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1936 alkaen.

Hyppytorninpuisto–Hopptornsparken

(puisto): Paikalla sijaitsevan hyppytornin tai harjoitustornin mukaan, joka on otettu käyttöön vuonna 1994.

Kastrupinkatu–Kastrupgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Kastrup on lentoasema Kööpenhaminassa, Tanskassa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1948 alkaen.

Lentoreitinpuisto–Flygruttsparken

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.03.2021

Asia/18

(puisto)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit).

Malmin lentoaseman katu–Malms flygplats gata

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Malmin lentoaseman mukaan.

Pulkovonkuja–Pulkovogränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Pulkovo (aik. Šosseinaja) on lentoasema Pietarissa Venäjällä. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1948 alkaen.

Spilvenkuja–Spilvegränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Spilve on lentoasema Riassa, Latviassa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1937 alkaen.

Tempelhofinkatu–Tempelhofsgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Tempelhof on lentoasema Berliinissä, Saksassa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1937 alkaen.

Lentoreittien historiaa selvitettäessä käytettyjä lähteitä:

<http://www.timetableimages.com/ttimages/complete/complete.htm>

Wikipedia (suom., ruots., engl.)

John Wegg 1983: Finnair–The Art of Flying since 1923. Finnair.

31.03.2021

Asia/18

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566